

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXIX. — Izdan in razposlan dne 7. aprila 1897.

Vsebina: Št. (85—86.) 85. Dopustilnica za lokalno železnico iz Trzebinie v Skawce. — 86. Razglas, da se je dopustila postranska proga male, z električno silo obratovane železnice z ozkim tirom iz Teplie v Duby.

85.

Dopustilnica z dne 20. marca 1897. l.

za lokalno železnico iz Trzebinie v Skawce.

Na podstavi Najvišega pooblastila se mi je v porazumu z vdeleženimi ministrstvi vzvidelo, podeliti Juliju Sieglerju pl. Eberswald po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti iz Trzebinie črez Spytkowice in Wadowice v Skawce.

§. 1.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, se dodeljuje v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionar je dolžan, začeti gradnjo dopuščene železnice precej, ko dobi dovolilo za njo, in jo dokončati najdalje v dveh letih, računëč od današnjega dne, ter dodelano železnico takoj izročiti javnemu prometu in pa vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držal gorenjega roku za gradnjo, in pa da napravi in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, mora dati koncesionar zagotovilo, položivši varščino 5000 goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovski novci.

Ako se ne bi izpolnjevale zgoranje dolžnosti, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 3.

Da izdela dopuščeno železnico, za to se dodeljuje koncesionarju pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Isto pravico je dodeliti koncesionarju tudi gledé naprave tistih dovlačnic, ki bi se vtegnile narediti, ali gledé predrugečbe tistih dovlačnic, ki bi jih on pridobil, in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava, oziroma predrugečba v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar določa ta dopustilnica in pa dopustilnih pogojev, ki jih je postavilo ministrstvo za železnice, pa tudi tega, kar velevajo semkaj merëči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in red za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.) in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti dadó v bo-

doče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na znižano vozno brzino, zdelo pripustno ministrstvu za železnice, a na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdâ ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarju se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredi delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjeve.

Koncesionarju se priznava pravica, izdati prednostnih delnic, katere imajo glede obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanovi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, se ne sme odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov, ki se za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice, in za nabavo vozil, gradivnih zalog, ter za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državna uprava, res uporabijo in prav izkažejo, prištevši interkalarnе obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in kar bo res kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se sméjo dotični stroški prišteti napravni glavnici, če državna uprava privoli v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci prednostnih zadolžnic, potem osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obéh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesionar se zavezuje, da pristopi k dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje da pristopi k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležéče.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dnem, ko se prične po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó po tem času, pa se ne objavijo po državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavnost tedaj, kadar se mu priznanijo uradoma.

Te dolžnosti ima koncesionar samó v toliko, v kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na drugotnost té proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionar je dolžan, oddajaje službe se ozirati po zmišlu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 6., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vrèd v §. 9. lit. b) zakona o dopušèanju železnic izreèena obramba zoper napravo novih železnic se doloèa na devetdeset (90) let, računèè od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreèi, da je dopustilo izgubilo moè tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o zaèetku in dovršitvi gradnje in pa o zaèetku obrata, ter bi se kak prestop roku ne mogel opravièiti po zmislu §. 11. lit. b) zakona o dopušèanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi, v kolikor se ne dogovori niè drugega, na račun koncesijonarja država. Kakó je voditi ta obrat, to se ravna s posebno obratno pogodbo, ki se sklène med državno upravo in koncesijonarjem.

§. 10.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsak èas dopušèati državni upravi na njeno zahtevo skupno porabo železnice za promet med že obstojeèimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto doloèevaje tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali dati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopušèeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izroèena, vsak èas odkupiti po nastopnih doloèilih:

1. Da se doloèi odkupnina, se seštejejo letni èisti donosi, kar jih bo imela podjetba v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo èisti donosi najslabejših dveh let in potem se izraèuni popreèni èisti donos ostalih petih let.

Po zmislu spredaj stojeèega doloèila najdeni popreèni èisti donos je potem koncesijonarju kot odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplaèevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

2. Èe bi se železnica odkupila po preteku zaèasne davène prostosti, doloèene v §. 1., tedaj je z davènimi dokladami in drugaènimi javnimi davšèinami, katere zadenejo odkupljeno železniško podjetbo, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Èe ni bilo davène dolžnosti gledé vseh let, privzetih v popreèni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preraèuniti davek z dokladami vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu èistemu donosu pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plaèevati od odkupne rente po §. 131., lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh èistih donosov.

3. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po doloèilih odstavka 1. najdeni popreèni èisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za èrtežu vstrezno obrestovanje in razdolžbo z odobrilo državne uprave izdanih prednostnih zadolžnic in kakih vzprejetih zajmov, s prišteto tisto letnino, katera je potrebna za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice v èasu, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesijonarja prevzame, da jih sama plaèa, zgoraj omenjene zajme do popolne njih razdolžbe ob dogovorjenih rokih dospelosti in da izplaèuje spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne družbi rentnino, ki jo je plaèevati od te odkupne rente.

4. Državi se pridržuje pravica, kadarkoli na mesto še ne dospelih letnih plaèil, plaèati glavnico, enako znesku ob èasu odkupa po odobrenem razdolžbenem èrtežu še nepoplàèanih prednostnih zadolžnic in kakih zajmov in pa glavniške, računèè obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti plaèil, ki jih je po doloèilih odstavka 2. polletno odpravljati mimo zneskov, potrebnih za èrtežu vstrezno obrestovanje in razdolžbo prednostnih obligacij in kakih zajmov.

Ako se država odloèi, plaèati to glavnico, plaèaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem raèuniti po tistem kurzu, ki se pokaže za popreènega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi uradno zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplaèavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne

odplate v bremen čisto, oziroma s še ne poplačanim ostankom prednostnega zajma in kakih sicer vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštveši tudi vozila in gradivne zaloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

6. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, kateri se mora zgoditi vselej s pričetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniški podjetji najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V ti izjavi se določijo:

- a) čas, s katerim se opravi odkup;
- b) železniška podjetja, ki je predmet odkupa, in drugačni imovinski predmeti, kateri morajo, bodi si kot pristojstvo železniške podjetbe, bodi si v poplačilo države, preiti na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniški podjetji, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

7. Državna uprava si pridržuje pravico, postaviti ob enem z vročbo odkupne izjave posebnega komisarja, kateri mora paziti na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo države.

Vsaka prodaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja. Isto velja o vsaki prevzetbi novih dolžnosti, katere segajo čez mejo opravičnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

8. Koncesijonar je dolžan, poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, kateri je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonar ne izpolnil te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez pritrditve koncesijonarjeve in brez sodnega posredovanja vzeti v fizično posest zgoraj označene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo države.

Čisti donosi, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniški podjetji, katera pak

mora tudi sama poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

9. Država si pridržuje pravico, na podstavi odkupne izjave (št. 6) izvršiti vknjižbo državne lastninske pravice na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, kateri preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonar je dolžan, dati državni upravi na razpolago pravne listine, katere bi bile morda potrebne ž njegove strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojstva, tudi vozil, gradivnih zalog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 11., odstavku 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 11.), obdrži koncesijonar last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je koncesijonar sezidal ali pridobil sam po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pristojstvo železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob koncesijonarjevih stroških, kakorkoli se ji vzvidi primerno, prigledovati, da se gradnja izvaja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotno zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pa kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, precej si izprositi odločbo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katera veže družbo.

§. 14.

Ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se pridržuje državni upravi tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Guttenberg s. r.

86.

Razglas ministrstva za železnice z dne 23. marca 1897. l.,

da se je dopustila postranska proga male, z električno silo obratovane železnice z ozkim tirom iz Teplic v Duby.

C. k. ministrstvo za železnice je na podstavi in po zmislu določil zakona o železnicah nižega

reda z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) v porazumu z vdeleženimi c. k. ministrstvu in s c. in k. državnim vojnim ministrstvom dodelilo tepliški družbi za elektriko in malo železnico zaprošeno dopustilo za gradnjo in obrat postranske proge male, z električno silo obratovane železnice z ozkim tirom iz Teplic v Duby, katero bo napraviti od šolskega trga skozi Kraljevo, Mlinsko in Praško cesto k plinarnici v Teplicah.

Omenjena postranska proga se izreka za celovit del obstoječe male železnice iz Teplic v Duby, in nanjo je uporabljati za poslednjo železnico veljajoča določila razglasa c. k. trgovskega ministrstva z dne 28. februarja 1895. l. (drž. zak. št. 39), toda tako, da se doba v §. 1. tega razglasa omenjene 15letne davčne prostosti računani za novo postransko progo še le od današnjega dne.

Guttenberg s. r.

